

B O G A N M E L D E L S E R

Guide to Legislation on Restrictive Business Practices: Europe and North America. Texts, Explanatory Notes, Decisions, Bibliography. (Published by EPA/OEEC. — Paris 1960. — Vol. I & II: 304 & 408 pages. — £ 3.10s.)

Med dette værk foreligger nu for første gang en samlet, autoritativ håndbog i offentlig monopolkontrol, som den findes i Canada, USA og en række europæiske lande tilhørende den vestlige verden. Dette viser klarere end lange udredninger, at man ved indgangen til de udvidede markedsområder har anset det for nødvendigt, at offentlige myndigheder, erhvervsfolk og andre interesserede får let adgang til at skaffe sig sikker viden om de monopolkontrolregler, der findes i de pågældende lande.

Initiativtager og udgiver er European Productivity Agency, Paris, der er en gren af den vesteuropæiske samarbejdsorganisation O.E.E.C. Som et led i bestræbelserne for at fremme produktiviteten i medlemslandenes erhverv har EPA siden 1953 haft opmærksomheden rettet imod den ofte produktivitetshæmmende virksomhed, der udøves af monopoler, karteller og andre konkurrencebegrænsende foreteelser, og man har anset det for en vigtig opgave at tilvejebringe pålidelige oplysninger om disse forhold og om de modforanstaltninger, det offentlige kan træffe og til dels også har iværksat i en række lande. Til dette formål har man bl.a. organiseret udveksling af erfaringer indenfor en kreds af embedsmænd, som i medlemslandene har med disse spørgsmål at gøre, og siden 1956 er der regelmæssigt to gange om året afholdt møder i denne såkaldte ekspertgruppe. Den nu udsendte håndbog er det nyeste resultat af dette samarbejde.

Fremstillingen er tilrettelagt på den måde, at hvert land har sit særlige underafsnit, og afsnittene er anbragt i alfabetisk orden efter landenes officielle navne. Bind

I rummer oplysninger fra Vesttyskland (D), Danmark (Dk), Irland (E), Frankrig (F), Italien (I), og bind II dækker Norge (N), Holland (NL), Sverige (S), England (UK) og USA. Et tredje bind omfattende Østrig, Canada, Portugal, Den europæiske Kul og Stålnion og Det europæiske Fællesmarked ventes udsendt inden årets udgang, og tilsvarende redegørelser for andre lande og samarbejdsorganisationer vil blive udsendt, efterhånden som disse tilslutter sig publikationsplanen. Ved denne senere udgivelse brydes den alfabetiske orden, men den kan let og hurtigt genoprettes af den enkelte læser, idet bindene fremtræder i et smukt, praktisk og solidt løsbladssystem af en type, som vist ikke tidligere er set, i hvert fald her i landet. Ved denne særlige udgivelsesteknik har man også opnået det for et værk af denne art meget vigtige, at oplysningerne til enhver tid kan være ajourførte. Det er nemlig tanken, at der løbende skal udsendes supplementssider, dels med helt nye oplysninger, som afsnit for afsnit kan indsættes i fortsættelse af de allerede foreliggende sider, dels med ændringer i noget tidligere meddelt, som da udtages og erstattes af de nye sider. Når dertil kommer, at typografien er klar og tiltalende, tør det nok siges, at den rent tekniske side af publikationen ikke kunne være løst bedre.

Indholdet, som jo trods alt er det vigtigste, holder imidlertid fuldt ud mål. For at lette orienteringen i det omfattende stof og sammenligneligheden imellem de forskellige lande er afsnittene disponeret efter en ensartet skabelon. I hvert afsnit bringes først et underafsnit med selve ordlyden af de gældende love og bekendtgørelser i vedkommende land, indledet af en kortfattet oversigt over den historiske baggrund, de grundliggende principper og den institutionsmæssige opbygning og opgavefordeling. Derefter følger et underafsnit 2 med forklarende noter, hvorigennem det så knapt som mu-

B O G A N M E L D E L S E R

Guide to Legislation on Restrictive Business Practices: Europe and North America. Texts, Explanatory Notes, Decisions, Bibliography. (Published by EPA/OEEC. — Paris 1960. — Vol. I & II: 304 & 408 pages. — £ 3.10s.)

Med dette værk foreligger nu for første gang en samlet, autoritativ håndbog i offentlig monopolkontrol, som den findes i Canada, USA og en række europæiske lande tilhørende den vestlige verden. Dette viser klarere end lange udredninger, at man ved indgangen til de udvidede markedsområder har anset det for nødvendigt, at offentlige myndigheder, erhvervsfolk og andre interesserede får let adgang til at skaffe sig sikker viden om de monopolkontrolregler, der findes i de pågældende lande.

Initiativtager og udgiver er European Productivity Agency, Paris, der er en gren af den vesteuropæiske samarbejdsorganisation O.E.E.C. Som et led i bestræbelserne for at fremme produktiviteten i medlemslandenes erhverv har EPA siden 1953 haft opmærksomheden rettet imod den ofte produktivitetshæmmende virksomhed, der udøves af monopoler, karteller og andre konkurrencebegrænsende foreteelser, og man har anset det for en vigtig opgave at tilvejebringe pålidelige oplysninger om disse forhold og om de modforanstaltninger, det offentlige kan træffe og til dels også har iværksat i en række lande. Til dette formål har man bl.a. organiseret udveksling af erfaringer indenfor en kreds af embedsmænd, som i medlemslandene har med disse spørgsmål at gøre, og siden 1956 er der regelmæssigt to gange om året afholdt møder i denne såkaldte ekspertgruppe. Den nu udsendte håndbog er det nyeste resultat af dette samarbejde.

Fremstillingen er tilrettelagt på den måde, at hvert land har sit særlige underafsnit, og afsnittene er anbragt i alfabetisk orden efter landenes officielle navne. Bind

I rummer oplysninger fra Vesttyskland (D), Danmark (Dk), Irland (E), Frankrig (F), Italien (I), og bind II dækker Norge (N), Holland (NL), Sverige (S), England (UK) og USA. Et tredje bind omfattende Østrig, Canada, Portugal, Den europæiske Kul og Stålnion og Det europæiske Fællesmarked ventes udsendt inden årets udgang, og tilsvarende redegørelser for andre lande og samarbejdsorganisationer vil blive udsendt, efterhånden som disse tilslutter sig publikationsplanen. Ved denne senere udgivelse brydes den alfabetiske orden, men den kan let og hurtigt genoprettes af den enkelte læser, idet bindene fremtræder i et smukt, praktisk og solidt løsbladssystem af en type, som vist ikke tidligere er set, i hvert fald her i landet. Ved denne særlige udgivelsesteknik har man også opnået det for et værk af denne art meget vigtige, at oplysningerne til enhver tid kan være ajourførte. Det er nemlig tanken, at der løbende skal udsendes supplementssider, dels med helt nye oplysninger, som afsnit for afsnit kan indsættes i fortsættelse af de allerede foreliggende sider, dels med ændringer i noget tidligere meddelt, som da udtages og erstattes af de nye sider. Når dertil kommer, at typografien er klar og tiltalende, tør det nok siges, at den rent tekniske side af publikationen ikke kunne være løst bedre.

Indholdet, som jo trods alt er det vigtigste, holder imidlertid fuldt ud mål. For at lette orienteringen i det omfattende stof og sammenligneligheden imellem de forskellige lande er afsnittene disponeret efter en ensartet skabelon. I hvert afsnit bringes først et underafsnit med selve ordlyden af de gældende love og bekendtgørelser i vedkommende land, indledet af en kortfattet oversigt over den historiske baggrund, de grundliggende principper og den institutionsmæssige opbygning og opgavefordeling. Derefter følger et underafsnit 2 med forklarende noter, hvorigennem det så knapt som mu-

ligt søges klargjort for læserne, hvordan og til dels også i hvilken udstrækning de forskellige regler er gennemført i praksis, og der redegøres i denne forbindelse for de hovedsynspunkter, som har været anlagt af administrative og rettlige instanser. I underafsnit 3 findes et udvalg af vigtige administrative og rettlige afgørelser, og i underafsnit 4 bringes sluttelig en bibliografi indeholdende titel på og kortfattet karakteristik af de vigtigste officielle og private publikationer om emnet i vedkommende land. Den læser, der måtte ønske det, kan altså herigennem let skaffe sig yderligere oplysninger.

Redegørelserne vedrørende de enkelte lande er affattet af nationale korrespondenter med tilknytning til vedkommende styrelsesgrene, for Danmarks vedkommende således ekspeditionssekretær Henning Kjølby, monopoltilsynet. Afsnittet om Danmark hæver sig smukt i det internationale selskab. Det er virkelig lykkedes på de knap 40 sider (3 sider indledning, 15 sider lovtæst, 11 sider forklaring, 4 sider afgørelser og 3 sider bibliografi), som dette afsnit omfatter, at give mere end en overfladisk karakteristik af dansk monopollovgivning og -administration, og det er ikke alle de andre lande i samlingen, man kan sige det samme om. Den tænksomme læser vil dog nok få noget bryderi med meningen i det, der side 10 i underafsnit 2, siges om retningslinjerne for monopoltilsynets regulering af priserne inden for de registrerede vareområder. Dette kan man dog ikke udelukkende lægge forfatteren til last, for han fremhæver med rette, at tilsynet på dette felt må basere sit skøn på »... a number of elements, but there is a certain amount of obscurity as to their relative importance«.

Det er i og for sig besynderligt, at der efter 20 års offentlig prisregulering endnu er så stor uklarhed på dette punkt. Det drejer sig dog her om talstørrelser, og mulighederne for sammenligninger og generelle retningslinjer skulle altså være gunstigere end på de fleste andre områder af monopolkontrollen. Alligevel er prisreguleringen både herhjemme og i udlandet

det felt, som er dårligst belyst, og den interesserede offentlighed har praktisk taget ingen mulighed for at danne sig nogen begrundet mening om reguleringens målsætninger og dens effektivitet.

Igennem valget af nationale korrespondenter har man sikret sig, at afsnittene er blevet affattet af folk med førstehåndskendskab til det relevante materiale. Den tilstrækkelige ensartethed i fremstillingen, som kan bringes i fare ved en sådan spredning af arbejdet på mange personer, har man søgt at sikre dels igennem den omtalte faste standarddisposition, dels ved ansættelse af en »consultant editor«, som i samarbejde med den ovenfor omtalte ekspertgruppe og EPA's kontor har sørget for den nødvendige ensretning. Som dansk kan man glæde sig over, at valget af redaktør er faldet på ekspeditionssekretær William Boserup, monopoltilsynet. Han synes gennemgående at have haft en både heldig og fast hånd, for bidragene fremtræder forbavsende klart og homogent. At han ikke helt har kunnet disciplinere Norges ukuelige Wilhelm Thagård, skal ikke regnes ham til last, for det har ingen nogensinde kunnet.

Alt i alt foreligger der altså her et værk, som afhjælper et virkeligt savn, og som det trygt kan anbefales enhver interesseret at stifte nærmere bekendtskab med. Foruden til offentlige myndigheder og faglige biblioteker må håndbogen vel i første række siges at henvende sig til økonomer, sagførere og revisorer, som professionelt eller con amore beskæftiger sig med monopolkontrollens problemer. Men også virksomheder og brancheforeninger, som med henblik på eksporten løbende har brug for at sætte sig ind i lovgivning og administration i udlandet på dette felt, har her fået en let tilgængelig og pålidelig håndbog. Og i disse markedstider vil det nok vise sig at være en stadig voksende kreds.

Det skal sluttelig bemærkes, at håndbogen også findes i en fransksproget udgave.

Søren Gammelgård.